

Van: Wijkraad Oude Noorden

Telefoon: 14 010

E-mail: GebiedNoord@rotterdam.nl

Ons kenmerk: D2505-8358

Onderwerp: Ongevraagd advies peuken

Datum: 6 mei 2025

Retouradres: Postbus 70012 3000 KP Rotterdam

College van Burgemeester en wethouders
T.a.v. Wethouder Lansink-Bastemeijer
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

Geachte wethouder,

1 De Situatie

De wijkraad ontvangt een klacht van een bewoner die zich ergert aan sigarettenpeuken en ander zwerfafval in de buurt van een onderneming. De bewoner heeft regelmatig contact gezocht met de ondernemer en hem een zogenaamde "peuken-pot" met zand gegeven. Echter, de ondernemer wijst naar een regel uit 2007, waarin wordt gesteld dat sigarettenpeuken en ander zwerfafval dat slechts van zijn bedrijf afkomstig zouden zijn, binnen een straal van 25 meter rondom zijn onderneming door de ondernemer moeten worden opgeruimd. Deze regel is bedoeld om ondernemers verantwoordelijk te houden voor de netheid in de directe omgeving van hun bedrijf. De ondernemer stelt echter dat de peuken geen bewijs van herkomst hebben. Dit betekent dat de peuken niet kunnen worden gelinkt aan zijn bedrijf. Ook van "zwerfafval" kan de herkomst niet worden vastgesteld, ook niet zijn verantwoordelijkheid derhalve om het op te ruimen.

2 Regelgeving – 25 Meter Regel

De gemeente Rotterdam heeft in 2021 de "25 meter regel" opgenomen in haar omgevingsplan. Het artikel 2.3.3.1 zegt dat een ondernemer verplicht is om zwerfafval binnen 25 meter van zijn bedrijf, zoals verpakkingen of etenswaren, op te ruimen. De vraag is of sigarettenpeuken hier ook onder vallen. Het probleem is dat er geen expliciete vermelding van peuken is in de regelgeving. Dit maakt het moeilijker om handhavend op te treden. Bovendien stelt de gemeente dat er onvoldoende capaciteit is om dit daadwerkelijk te handhaven.

3 Horeca-regels in Rotterdam

- De APV 2.30b¹ geeft aan dat ondernemers hun terrein (inclusief terras en directe omgeving) schoon moeten houden.

¹ Artikel 2:30b Terrassen Artikel 2:30 b, vierde lid, is opgenomen teneinde verkapte uitbreiding van terrassen met vergunning en de daarmee samenhangende overlast tegen te gaan. Indien de uitvoering van werkzaamheden of evenementen noodzaken tot verwijdering van het terras, is de exploitant verplicht het terras binnen de door het bevoegde bestuursorgaan gestelde termijn te verwijderen. Van alle ondernemers wordt verwacht dat zij hun inrichting, terras en directe omgeving schoon houden en overlast en wanorde beperken. Dit past bij verantwoord ondernemerschap en een samenleving die meer verantwoordelijkheid bij bewoners zelf legt. Concreet betekent het dat ondernemers gehouden zijn om afval afkomstig van de inrichting of het terras te verwijderen. Als afstand kan daarbij ongeveer 25 meter worden aangehouden.

- In het Horeca-uitvoeringsplan² en het Horecagebiedsplan³ worden geen specifieke maatregelen genoemd voor het opruimen van peuken. Het beleid richt zich vooral op overlast van roken en andere aspecten van de horeca, maar er is geen concreet kader voor peuken.
- Door het verbod op rookruimtes is de rookoverlast verschoven naar de buitenruimte. Ondernemers geven aan dat de overheid de verantwoordelijkheid heeft gecreëerd door rookruimtes af te schaffen. De uitdaging ligt nu in het bewustmaken van zowel de ondernemers als de rokers.

4 Milieu-impact van Peuken

Sigarettenpeuken zijn een ernstige bron van vervuiling⁴. Ze bevatten schadelijke stoffen zoals nicotine, zware metalen, microplastics en koolwaterstoffen, die schadelijk zijn voor het milieu, waterlichamen en dieren. Eén sigarettenpeuk kan 1.000 liter water vervuilen. Wereldwijd belanden miljoenen kilo's aan peukenafval in het milieu.

5 De Stelling

1 op de 5 volwassen rookt in NL, een schatting van 18,2 %. In het Oude Noorden (ON) komt dat ongeveer neer op 2.446 rokers. Als deze rokers dagelijks 3/4 pakje sigaretten weggooien⁵, betekent dit dat er jaarlijks 13 miljoen peuken op straat terechtkomen, wat ernstige gevolgen heeft voor mens en milieu.

18,2% van de Rotterdammers zorgt met het achteloze wegwerpgedrag van hun verslaving voor problemen voor 100% van de Rotterdammers. Mens, dier en milieu ondervinden hier ernstig schade van. Het idee is dat deze vicieuze gedragscirkel doorbroken kan worden door bewustwording, aangezien het een onbewuste gewoonte is. Het vraagt om een mentaliteitsverandering.

Wij beroepen ons op Mensenrechten in Nederland 2023: realisatie van het recht op een schoon, gezond en duurzaam leefmilieu in Nederland⁶. De bewoners van het Oude Noorden hebben recht op schoon en gezond leefmilieu.

Concrete berekeningen:

² [Horecanota, stedelijk beleidskader vergunningen, toezicht en handhaving | Lokale wet- en regelgeving](#)

³ [Horecagebiedsplan Noord 2024-2027 | Lokale wet- en regelgeving](#)

⁴ Sigarettenpeuken zijn het meest gevonden zwerfafval op stranden en kustgebieden, komen door wind en via rioolwater terecht in havens en grachten in stedelijke gebieden. 1 peuk kan 1000 liter water vervuilen, Rijkswaterstaat schat dat 1% van de peuken in het water terecht komt. De peuk blijft lange tijd drijven, waardoor er nicotine in meren en rivieren wordt gevonden, in de magen van vissen, vogels en walrussen. Er zijn geen data.

De filter van een peuk bevat celluloseacetaat (synthetisch polymeer) met een beperkt biologische afbreuk. Onder invloed van Uv-straling valt de filter uiteen in microplastics, met een langdurig verblijf in het milieu. De hoge vezeldichtheid en toevoeging van weekmakers belemmeren afbraak vd peuk. De genoemde microplastics bevatten giftige stoffen. In de peuk bevinden zich zware metalen: cadmium, arseen, nikkel, lood en zink. Deze metalen hebben een schadelijke werking op hersenen, organen en zenuwstelsel van mensen en dieren. Uit peuken komen polycyclische aromatische koolwaterstoffen vrij met een kankerverwekkend effect. Ook nicotine welke lekt uit de peuk wordt opgenomen in een aquatisch ecosysteem door huid, longblaasjes, dunne darm en blaas.

Peukenafval op land zorgt voor minder groei van planten en nicotine komt in consumptieplanten terecht.

Wereldwijd belandt er 340 tot 680 miljoen kilogram aan peukenafval in het milieu. Bron: [AF1982-Milieuschade-door-peukenafval.pdf](#)

⁵ [Pak vervuiling door sigarettenpeuken aan - NVRD](#)

⁶ [Mensenrechten in Nederland 2023: Realisatie van het recht op een schoon, gezond en duurzaam leefmilieu in Nederland - Deel 2: Klimaatverandering en mensenrechten | College voor de Rechten van de Mens](#)

- In het Oude Noorden zouden er jaarlijks 13 miljoen peuken belanden op straat. Dit zou neerkomen op het vullen van een muur van 20 meter lang, 1 meter breed en 1 meter hoog van peuken. De 18%-schatting van peuken in het water zorgt voor het jaarlijks vervuilen van 83 zwembaden aan water.
- Voor Rotterdam als geheel zouden dat er 539 miljoen peuken per jaar zijn, goed voor het vullen van een muur van 800 meter langs de Coolingsingel of het vervuilen van 3.324 zwembaden per jaar.

6 Conclusie

De wijkraad roept het college op tot actie omdat de huidige situatie niet langer acceptabel is. De wijkraad pleit voor:

- Campagnes die het publiek bewust maken van de gevolgen van peukenafval, bijvoorbeeld met bekende multiculturele Rotterdammers die de boodschap verspreiden via online en offline media.
- Handhaving van de 25 meter regel voor ondernemers.
- Handhaving door rokers te beboeten wanneer zij peuken achterlaten.
- Betrekken van de tabaksindustrie, die sinds 2023 verplicht is bij te dragen aan het opruimen van peuken via de "Uitgebreide Producenten-Verantwoordelijkheid" (UPV).⁷

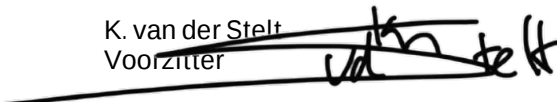
De conclusie is dat de gemeente Rotterdam zowel bewustwordingscampagnes als handhaving zou moeten inzetten waarbij de tabaksfabrikanten verantwoordelijk gehouden worden voor de opruimkosten. Er wordt een financiële bijdrage van de tabaksindustrie verwacht, welke naar schatting voor Rotterdam over 2023 en 2024 neerkomt op een bedrag tussen de 13,35 en 17,35 miljoen. Dit dekt de kosten van de benodigde inzet voor campagne en handhaving.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uit naar een adequate en accurate respons.

Met vriendelijke groet,

namens de wijkraad Oude Noorden,

K. van der Stelt
Voorzitter

R. Cobben
Wijkraadcoördinator

Cc.:
Griffie

⁷ [Kamerbrief over doorontwikkeling UPV | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)